

ИСАБЕЛ АЛИЕНДЕ НАЙ-ЗАБРАВЕНОТО ОТ ЗАБРАВАТА

Превод от испански: Самул Франсес, 1996

chitanka.info

Тя се оставила да бъде галена, мълчалива, с капки пот по кръста, с дъх на препечена захар по спокойното си тяло, сякаш отгатнала, че дори един-единствен звук би могъл да разтревожи спомените и да развали всичко, превръщайки в прах този миг, в който той бил човек като всички други, един случаен любовник, когото познавала от сутринта, поредният мъж без история, привлечен от косата ѝ с цвят на житен клас, от луничавата ѝ кожа или от глухото звънтене на гривните ѝ като на циганка, още един, който я срещнал на улицата и тръгнал с нея без посока, разговаряйки за времето или за градския транспорт, загледани в множеството, с онова малко пресилено доверие на сънародниците в чужда страна; един мъж без тъга, без ненавист, без вина, чист като лед, желаещ просто да прекарат деня заедно, като скитат по книжарници и паркове, пият кафе, празнуват случайността, помогнала им да се запознаят, и побъбрят за отминали носталгии, за това какъв е бил животът, когато и двамата отрасвали в един и същ град, в един и същ квартал и тя била на четиринайсет години, „помниш ли, зиме с обувките, подгизнали от сланата, и с парафинените печки, а лете прасковите, там, в забранената страна“. Навярно се почувствала малко самотна или ѝ се сторило, че ѝ се отваря възможност да се люби без въпроси, затова, късно следобед, когато вече не останали предлози, за да продължават разходката си, тя го хванала за ръка и го завела в своя дом. Деляла заедно с други емигранти един мръсен апартамент в жълта сграда в дъното на уличка, пълна с кофи за боклук. Стаята ѝ била тясна, един дюшек на пода, покрит с раирано одеяло, няколко лавици от дъски, подпрени върху две редици тухли, книги, афиши, дрехи върху един стол, куфар в ъгъла. Там се съблякла без въведения, като момиче, което иска да се хареса.

Той се опитал да я люби. Обходил я търпеливо, като се плъзгал по нейните хълмове и долчинки, катерел се, без да бърза, по пътеките ѝ, месел я като мека глина върху чаршафите, докато тя се разтворила и се отдала. Тогава той се отдръпнал с няма сдържаност. Тя се обърнала, за да го потърси, свита върху корема на мъжа, криейки лицето си, сякаш упорствала в целомъдрието, докато го опипвала, облизвала, удряла. Той понечил да се отпусне със затворени очи и известно време я оставил да действа, докато се почувствал сломен от тъга или от срам и се видял принуден да я отстрани от себе си. Отново запалили по цигара, но вече го нямало онова съучастие, загубено било онова

трескаво бързане, което ги свързвало през деня, върху леглото били останали само две безпомощни създания с отсъстваща памет, зареяни в ужасяващата празнота на безброй премълчани думи. Сутринта, когато се запознали, те не пожелали нищо особено, не разчитали на кой знае какво, само малко компания и мъничко удоволствие, нищо повече, но в часа на срещата се оставили да ги победи отчаянието. „Уморени сме“, усмихнала се тя, търсейки оправдание за обзелото ги униние. В последно усилие да спечели време, той положил ръце върху лицето на жената и целунал клепаците ѝ. Полегнали един до друг, хванати за ръце, и заговорили за живота си в тази страна, в която се намирали случайно, един щедър и изпълнен със зеленина край, където обаче винаги щели да си останат чужденци. Той си помислил дали да не се облече и да ѝ каже сбогом, преди паякът на кошмарите им да е отровил и въздуха, който дишат, но съобразил колко е млада и уязвима и поискал да ѝ бъде приятел. Приятел, рекъл си, а не любовник, приятел, с когото да сподели мигове на отдых, без изисквания и ангажименти, приятел, за да се преборят със самотата и страха. Не се решил да си тръгне, нито да пусне ръката ѝ. Едно топло и нежно чувство, едно огромно съжаление към себе си и към нея разпалило огън в очите му. Пердето се издуло като платно на лодка и тя станала да затвори прозореца, въобразявайки си, че тъмнината би им помогнала да си възвърнат желанието да са заедно и да се прегръщат. Но не било така, той се нуждаел от този остатък улична светлина, за да не се почувства отново в капана без време на пропастта от деветдесетте сантиметра на килията, полудяващ, и ферментиращ в собствените си изпражнения. „Остави пердето отворено, за да те виждам“, излъгал я, тъй като не дръзнал да ѝ признае своя страх от нощта, когато отново го измъчвали жаждата, стегнатата като трънен венец превръзка на главата, виденията на пещери и нападението на безброй призраци. Не можел да ѝ заговори за това, защото едното тегли след себе си друго и в крайна сметка казваш неща, които никога и пред никого не си споделял. Тя се върнала в леглото, погалила го разсеяно, прокарала пръсти по бледите следи, сякаш ги проучвала. „Не се страхувай, не е заразно, най-обикновени белези“, засмял се той, почти хлипайки. Девојката усетила мрачния му тон и застанала нащрек, без да шавне. В този момент той би трябвало да ѝ каже, че това не е началото на нова любов, нито дори на мимолетна страст, а едва един миг на отдых, една кратка минута

невинност и че след малко, когато тя заспи, сам ще си тръгне; би трябвало да ѝ каже, че за тях не съществуват планове, нито потайни повиквания, че повече няма да бродят безцелно по улиците, хванати за ръка, нито ще споделят любовни игри, но не успял да продума, гласът му останал вкопчен в стомаха, като лапа на хищник. Усетил как потъва. Опитал се да задържи действителността, която му се изплъзвала, да закотви духа си в каквото и да било, в разхвърляните дрехи върху стола, в струпаните на пода книги, в афиша от Чили върху стената, в свежестта на тази карибска нощ, в глухия шум от улицата; постарал се да съсредоточи вниманието си върху това предлагащо му се тяло и да мисли само за буйните коси на девойката, за сладкия ѝ мирис. Помолил я без глас да бъде така добра и да му помогне да спаси тези секунди, — а в това време тя го наблюдавала от най-далечния ъгъл на леглото, седнала по турски, наблюдавали го също светлите зърна на гърдите ѝ и окото на пъпа ѝ, долавящи неговото треперене, тракането на зъбите му, охкането му. Мъжът чул как расте тишината вътре в него, усетил как се прекършва душата му, както му се било случвало толкова пъти по-рано — и престанал да се бори, отпуснал последната ръкохватка, която го задържала в настоящето, затъркалял се по едно безкрайно нанадолнище. Почувствал каишите, впити в глезените и в китките, жестоките електрически изпразвания, скъсаните сухожилия, отекували гласовете, които го ругаели и искали имена, врязаните в паметта му викове на изтезаваната до него Ана и на другите, увесени за ръцете в двора.

„Какво става, за бога, какво ти става!“, долетял отдалеч гласът на Ана. „Не, Ана потъна в блатата на Юга.“ Сторило му се, че различава някаква гола непозната, която го разтърсвала и го зовяла по име, но не успявал да се откопчи от сенките, където плющели камшици и знамена. Опитал се, прегънат, да възпре желанието си да повърне. Заплакал за Ана и за останалите. „Какво ти става?“ — отново девойката, която го викала отнякъде. „Нищо, прегърни ме!“, помолил той и тя се приближила плахо, притиснала го в прегръдките си, залюляла го като бебе, целунала го по челото, промълвила „плачи, плачи“, сложила го по гръб върху леглото и легнала, разпъната на кръст, върху него.

Останали така прегърнати хиляда години, докато халюцинациите му бавно се отдалечили и той се завърнал в стаята, за да открие, че

въпреки всичко е жив, диша, тупти, усетил тежестта ѝ върху тялото си, главата ѝ, почиваща върху гърдите му, ръцете и краката ѝ върху своите, две уплашени сирачета. И в този миг, сякаш знаела всичко, тя му казала, че страхът е по-силен от желанието, от любовта, омразата, вината, яростта, по-силен от верността. Страхът е нещо всеобхватно, заключила тя, а сълзите ѝ се стичали по шията. Всичко спряло за мъжа, докоснат в най-потайната му рана. Предусетил, че тя не била само едно момиче, готово да се люби от състрадание, че тя познавала онова, което се било вцепило отвъд тишината, отвъд абсолютната самота, отвъд запечатания сандък, в който се бил скрил от Полковника и от собственото си предателство, отвъд спомена за Ана Диас и за останалите предадени другари, докарвани един по един с превързани очи. Как би могла да знае всичко това?

Жената се изправила. Тънката ѝ ръка се очертала върху дрезгавия зрак на прозореца, докато търсела опипом ключа. Светнала лампата и започнала да сваля една по една металните гривни, които падали без шум върху леглото. Косата покривала наполовина лицето ѝ, когато му протегнала ръцете си. И нейните китки били прорязани от светли белези. В течение на един безкраен миг той се взирал в нея неподвижен, докато разбрал всичко, любов моя, и я видял завързана с каишите за електрическата скара, и тогава вече могли да се прегърнат и да плачат, гладни за приятелство и за изповеди, за забранени думи, за обещания за утре, споделяйки накрая най-съкровената тайна.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.